

Domeniul: Produsul intern brut – date provizorii (1)

PRODUSUL INTERN BRUT ÎN TRIMESTRUL III 2016 A FOST, ÎN TERMENI REALI, MAI MARE CU 0,6%¹ COMPARATIV CU TRIMESTRUL II 2016.

- Față de același trimestru din anul 2015, Produsul intern brut a înregistrat o creștere cu 4,4%, pe seria brută și cu 4,6%, pe seria ajustată sezonier;
- În perioada 1.I-30.IX 2016, Produsul intern brut a crescut cu 4,9%, comparativ cu perioada 1.I-30.IX 2015, pe seria brută și cu 4,8%, pe seria ajustată sezonier;
- Seria ajustată sezonier a Produsului intern brut trimestrial a fost recalculată ca urmare a revizuirii estimărilor pentru trimestrul III 2016, nefiind, însă, înregistrate diferențe față de varianta publicată în Comunicatul de presă nr. 298 din 15 noiembrie 2016.

Evoluția Produsului intern brut trimestrial în perioada 2014 - 2016, calculată ca serie brută și serie ajustată sezonier, este prezentată în tabelul care urmează.

Tabel 1: Evoluția Produsului intern brut trimestrial

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
- în % față de perioada corespunzătoare din anul precedent -						
Serie brută	2014	104,3	101,7	103,2	102,8	103,1
	2015	104,3	103,4	103,6	103,8	103,8
	2016	104,3	106,0	104,4	-	-
Serie ajustată sezonier	2014	103,9	102,4	103,3	102,8	-
	2015	103,9	103,7	103,7	103,8	-
	2016	104,1	105,8	104,6	-	-
- în % față de trimestrul precedent -						
Serie ajustată sezonier	2014	100,1	100,1	101,7	100,8	-
	2015	101,2	99,9	101,8	100,9	-
	2016	101,5	101,5	100,6	-	-

[Datele tabelului în format Excel.](#)

¹ Date ajustate sezonier și în funcție de numărul de zile lucrătoare

Seria ajustată sezonier

Produsul Intern Brut - date ajustate sezonier - estimat pentru trimestrul III 2016 a fost de 188895,2 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 0,6% față de trimestrul II 2016 și cu 4,6% față de trimestrul III 2015.

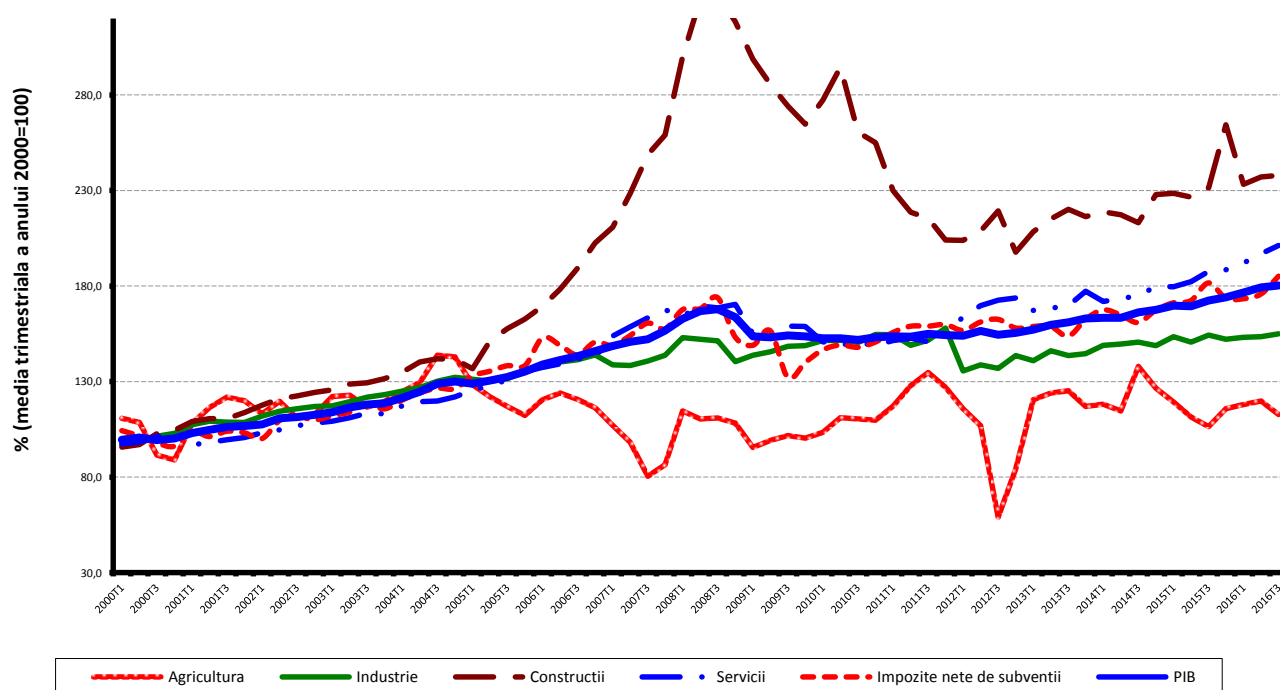
Tabel 2: Produsul intern brut trimestrial, în perioada 1.I-30.IX 2016 - serie ajustă sezonier

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	1.I-30.IX
Milioane lei, prețuri curente	184756,9	189804,3	188895,2	563456,4
În % față de trimestrul precedent	101,5	101,5	100,6	-
În % față de perioada corespunzătoare din anul precedent	104,1	105,8	104,6	104,8

[Datele tabelului în format Excel.](#)

Produsul intern brut estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2016 a fost de 563456,4 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 4,8% față de perioada 1.I-30.IX 2015.

Grafic 1: Evoluția PIB - serie ajustată sezonier

[Datele graficului în format Excel.](#)

Serie brută

Produsul Intern Brut estimat pentru trimestrul III 2016 a fost de 207348,4 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 4,4% față de trimestrul III 2015.

Tabel 3: Produsul intern brut trimestrial, în perioada 1.I-30.IX 2016 - serie brută

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	1.I-30.IX
Milioane lei, prețuri curente	146716,3	178856,6	207348,4	532921,3
În % față de perioada corespunzătoare din anul precedent	104,3	106,0	104,4	104,9

[Datele tabelului în format Excel.](#)

Produsul Intern Brut estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2016 a fost de 532921,3 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 4,9% față de perioada 1.I-30.IX 2015.

În tabelele 6, 7 și 8 sunt prezentate datele referitoare la Produsul Intern Brut în prețuri curente, indicii de volum și indicii deflatori – serie brută și serie ajustată sezonier – pentru trimestrul III și perioada 1.I-30.IX 2016.

Contribuția categoriilor de resurse și de utilizări la modificarea Produsului Intern Brut

Categoriile de resurse

La creșterea PIB, în perioada 1.I-30.IX 2016 față de perioada 1.I-30.IX 2015, au contribuit toate ramurile economiei, contribuții pozitive mai importante având următoarele ramuri:

- Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (+1,9%), cu o pondere de 17,4% la formarea PIB și al cărui volum de activitate s-a majorat cu 11,9%;
- Informațiile și comunicațiile (+0,8%), cu o pondere mai redusă la formarea PIB (6,3%), dar care au înregistrat o creștere semnificativă a volumului de activitate (13,7%);
- Industria (+0,4%), cu o pondere de 22,7% la formarea PIB și al cărei volum de activitate s-a majorat cu 1,8%;
- Activitățile profesionale, științifice și tehnice; activitățile de servicii administrative și activitățile de servicii suport (+0,4%), cu o pondere de 7,3% la formarea PIB și al căror volum de activitate s-a majorat cu 6,0%;
- Impozitele nete pe produs (+0,4%), cu o pondere de 10,6% la formarea PIB și al căror volum de activitate s-a majorat cu 2,9%.

Tabel 4: Contribuția categoriilor de resurse la formarea și creșterea Produsului intern brut, în trimestrul III și perioada 1.I-30.IX 2016

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Trim. III	1.I-30.IX	Trim. III	1.I-30.IX
Agricultură, silvicultură și pescuit	8,0	4,4	0,2	0,2
Industrie	23,2	22,7	0,4	0,4
Construcții	6,3	5,2	0,2	0,2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	15,6	17,4	1,6	1,9
Informații și comunicații	5,6	6,3	0,8	0,8
Intermedieri financiare și asigurări	3,1	3,6	0,0	0,1
Tranzacții imobiliare	7,4	8,0	0,0	0,1
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	7,8	7,3	0,6	0,4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	10,8	11,7	0,3	0,3
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	2,5	2,8	0,0	0,1
Valoarea adăugată brută – total	90,3	89,4	4,1	4,5
Impozite nete pe produs	9,7	10,6	0,3	0,4
Produsul intern brut	100,0	100,0	4,4	4,9

[Datele tabelului în format Excel.](#)

Categorii de utilizări

Din punctul de vedere al utilizării PIB, creșterea s-a datorat, în principal:

- cheltuielii pentru consum final al gospodăriilor populației, al cărei volum s-a majorat cu 8,9% contribuind cu +5,6% la creșterea PIB;
- formării brute de capital fix, cu o contribuție de +1,3%, consecință a creșterii cu 5,3% a volumului său.

O contribuție negativă la creșterea PIB a avut-o exportul net (-1,3%), consecință a creșterii cu 6,8% a exporturilor de bunuri și servicii corelată cu o creștere mai mare a volumului importurilor de bunuri și servicii (9,9%).

Tabel 5: Contribuția categoriilor de utilizări la formarea și creșterea Produsului intern brut, în trimestrul III și perioada 1.I-30.IX 2016

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Trim. III	1.I-30.IX	Trim. III	1.I-30.IX
Consumul final efectiv total	72,5	77,4	4,0	5,9
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației	65,9	69,7	4,0	5,5
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	59,9	63,1	4,0	5,6
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	0,2	0,2	0,0	0,0
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	5,8	6,4	0,0	-0,1
Consumul final colectiv efectiv al administrațiilor publice	6,6	7,7	0,0	0,4
Formarea brută de capital fix	27,9	24,0	0,8	1,3
Variația stocurilor	0,4	-0,8	-0,2	-1,0
Exportul net de bunuri și servicii	-0,8	-0,6	-0,2	-1,3
Exportul de bunuri și servicii	38,1	43,6	2,3	3,0
Importul de bunuri și servicii	38,9	44,2	2,5	4,3
Produsul intern brut	100,0	100,0	4,4	4,9

[Datele tabelului în format Excel.](#)

Revizui

Seria ajustată sezonier a Produsului intern brut trimestrial nu s-a modificat, revizuirea estimărilor pentru trimestrul III 2016 față de varianta „semnal” publicată în Comunicatul de presă nr. 298 din 15 noiembrie 2016 fiind nesemnificativă.

Seriile ajustate sezonier se recalculează trimestrial ca urmare a modificării modelelor adoptate, a numărului de regresori folosiți, a modificării seriilor brute și a numărului de observații disponibile.

Tabel 6: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN TRIMESTRUL III 2016

	- serie brută -		
	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de trimestrul III 2015	Indici de preț – în % față de trimestrul III 2015
Agricultură, silvicultură și pescuit	16508,4	102,0	92,0
Industrie	48052,6	101,8	99,6
Construcții	12959,9	102,8	108,4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	32392,3	111,0	103,3
Informații și comunicații	11583,5	115,1	100,1
Intermedieri financiare și asigurări	6363,8	101,0	103,7
Tranzacții imobiliare	15305,9	100,6	101,4
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	16258,3	107,8	105,9
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	22482,8	102,8	108,4
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	5226,4	100,2	105,0
Valoarea adăugată brută – total	187133,9	104,5	102,0
Impozite nete pe produs ¹⁾	20214,5	102,8	89,5
Produs Intern Brut	207348,4	104,4	100,7
Consum final efectiv	150408,6	105,6	100,6
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	136745,9	106,1	100,4
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	124216,2	106,7	100,1
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	404,0	102,8	101,3
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	12125,7	100,3	102,7
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	13662,7	100,3	102,7
Formarea brută de capital	58562,5	102,0	102,1
din care:			
Formarea brută de capital fix	57763,3	102,8	101,5
Exportul net de bunuri și servicii	-1622,7	-	-
Export de bunuri și servicii	78975,7	106,3	99,1
Import de bunuri și servicii	80598,4	106,7	99,9

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

[Datele tabelului în format Excel.](#)

Tabel 7: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN TRIMESTRUL III 2016

- serie ajustată sezonier și în funcție de numărul de zile lucrătoare-

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de trimestrul II 2016	Indici de preț – în % față de trimestrul II 2016
Agricultură, silvicultură și pescuit	7589,2	94,1	98,0
Industrie	42695,1	101,0	99,7
Construcții	14691,5	100,4	102,3
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	32822,5	102,9	99,2
Informații și comunicații	11743,1	102,0	98,6
Intermedieri financiare și asigurări	6534,4	99,8	100,6
Tranzacții imobiliare	14702,5	101,4	99,6
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	15015,5	104,2	100,3
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	21338,5	99,7	104,1
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	5122,2	100,1	99,4
Valoarea adăugată brută – total	172254,5	101,1	100,3
Impozite nete pe produs ¹⁾	19123,3	105,3	92,5
Discrepanță statistică	-2482,6	-	-
Produs Intern Brut	188895,2	100,6	98,9
Consum final efectiv	145935,3	98,4	103,1
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	131784,4	98,5	103,3
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	119055,8	98,4	103,6
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	564,1	100,7	94,7
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	12164,5	99,5	99,8
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	14150,9	97,1	102,5
Formarea brută de capital	45903,4	83,1	115,2
din care:			
Formarea brută de capital fix	44781,1	93,5	100,8
Exportul net de bunuri și servicii	-2281,0	-	-
Export de bunuri și servicii	77969,0	100,0	99,7
Import de bunuri și servicii	80250,0	97,0	103,1
Discrepanță statistică	-662,5	-	-

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

[Datele tabelului în format Excel.](#)

Tabel 8: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN PERIOADA 1.I-30.IX 2016

	- serie brută -		
	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de perioada 1.I-30.IX 2015	Indici de preț – în % față de perioada 1.I-30.IX 2015
Agricultură, silvicultură și pescuit	23177,4	104,1	93,6
Industrie	121198,0	101,8	100,4
Construcții	27534,8	103,9	107,1
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	92571,1	111,9	103,2
Informații și comunicații	33559,2	113,7	102,2
Intermedieri financiare și asigurări	19061,1	101,3	104,4
Tranzacții imobiliare	42863,4	100,9	101,9
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	39130,8	106,0	107,4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	62201,6	103,1	111,4
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	15050,8	104,5	107,1
Valoarea adăugată brută – total	476348,2	105,1	103,5
Impozite nete pe produs ¹⁾	56573,1	102,9	87,4
Produs Intern Brut	532921,3	104,9	101,5
Consum final efectiv	412553,6	107,7	100,2
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	371539,7	107,9	99,5
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	336123,5	108,9	98,9
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	952,6	102,5	101,5
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	34463,6	98,6	105,9
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	41013,9	106,2	106,9
Formarea brută de capital	123628,8	101,3	103,6
din care:			
Formarea brută de capital fix	128133,3	105,3	101,3
Exportul net de bunuri și servicii	-3261,1	-	-
Export de bunuri și servicii	232239,6	106,8	99,4
Import de bunuri și servicii	235500,7	109,9	98,3

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

[Datele tabelului în format Excel.](#)

Informații suplimentare:

Pentru interpretarea corectă a indicatorilor, vă rugăm să consultați **Precizările metodologice**.

Seria brută de date și cea ajustată sezonier ale Produsului intern brut trimestrial pentru perioada T1 1995 – T3 2016 pot fi accesate la adresa:

<http://www.insse.ro/cms/ro/content/produsul-intern-brut>

Produsul intern brut pentru trimestrul III 2016, date provizorii (2), va fi publicat prin comunicat de presă, conform calendarului de pe site-ul INS, în data de 13 ianuarie 2017.

Date comparative cu celelalte State Membre ale Uniunii Europene se pot obține din Comunicatul de presă al Eurostat care va fi publicat pe data de 6 decembrie 2016 și care poate fi consultat la adresa:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

Direcția de comunicare

e-mail: biroupresa@insse.ro

Tel: + 4021 3181869